

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 november 2002

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het Europees verdrag inzake cinematografische coproductie
en de bijlagen I en II, opgemaakt in Straatsburg op 2 oktober 1992**

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Doel en betekenis van het verdrag

De tekst van het verdrag werd op 25 juni 1992 aangenomen door het Comité van ministers van de Raad van Europa. Op 2 oktober 1992 werd het verdrag opengesteld voor ondertekening door de regeringen van de lidstaten van de Raad van Europa en door de andere staten die partij zijn bij het Europees Cultureel Verdrag van 1954.

Artikel 17 maakt de inwerkingtreding afhankelijk van de ratificatie van het verdrag door vijf staten, waarvan vier lidstaten van de Raad van Europa. Dat was reeds in 1994 het geval en het verdrag trad in werking op 1 april van dat jaar. Als bijlage gaat een overzicht van de staten die tot op heden het verdrag hebben ondertekend, respectievelijk geratificeerd. België heeft het verdrag ondertekend op 19 februari 1998.

Het verdrag heeft als doelstelling de cinematografische coproductie, als middel tot vormgeving en uitdrukking van de culturele verscheidenheid, op Europese schaal te bevorderen. Hiermee sluit het aan bij de algemene doelstelling van de Raad van Europa. Eveneens sluit het aan bij de impulsen die het pan-Europees coproductiefonds 'Eurimages' aan de Europese cinematografische productie wil geven. Vlaanderen participeert sinds 1991 aan dit Europees coproductiefonds en betaalt een jaarlijkse bijdrage van 10 miljoen BEF (ongeveer 248.000 euro).

In tegenstelling tot de bilaterale coproductieakkoorden, legt het Europees verdrag algemene en voor alle partijen gelijke regels op, wat een aanzienlijke vereenvoudiging kan betekenen bij het opzetten van Europese coproducties. Met volgende staten zijn momenteel bilaterale akkoorden van kracht, die nog door de Belgische staat werden gesloten : Frankrijk (20 september 1962), Duitsland (27 juli 1964), Italië (15 oktober 1970), Israël (8 oktober 1971), Tunesië (11 oktober 1976), Canada (24 februari 1984) en Zwitserland (9 januari 1989). Deze coproductieakkoorden, die overigens nauwelijks worden toegepast, zijn niet strijdig met het Europees verdrag. Vlaanderen sloot zelf op 17 januari 1995 een verdrag over de culturele samenwerking met Nederland. In dat verdrag is ook de samenwerking op filmgebied begrepen.

2. Belang voor Vlaanderen

Voor landen en regio's met een geringe productiecapaciteit is internationale samenwerking levensnoodzakelijk. Dat dit ook voor Vlaanderen het geval is, blijkt uit de volgende cijfers.

In 1998 werden door het fonds 'Film in Vlaanderen' acht productiepremies toegekend voor langspeelfilms. Twee daarvan waren Vlaamse producties en zes waren coproducties met Nederland (vijfmaal), Duitsland (driemaal), de Franse Gemeenschap (tweemaal) of Frankrijk, Spanje en Macedonië (telkens éénmaal). In 1999 werden vijftien productiepremies voor langspeelfilms toegekend : vijf aan zuiver Vlaamse producties en tien aan coproducties met de volgende partners : Nederland (vijfmaal), de Franse Gemeenschap (viermaal), Frankrijk (driemaal) of Spanje, Canada, Australië en Portugal (telkens éénmaal). In 2000 werden acht productiepremies voor langspeelfilms goedgekeurd, drie Vlaamse en vijf coproducties. Bij deze laatste was Nederland drie keer partner, Frankrijk en de Franse Gemeenschap elk twee maal, Groot-Brittannië, Luxemburg en Canada elk éénmaal. In 2001 ten slotte werden tien productiepremies goedgekeurd, waaronder vijf coproducties : drie keer met Nederland, twee keer met de Franse Gemeenschap en Duitsland en éénmaal met Frankrijk, Groot-Brittannië en het Waalse Gewest.

De stijgende productiekosten en de zowel geografisch als linguïstisch beperkte thuismarkt maken grensoverschrijdende samenwerking meer en meer noodzakelijk. Een continue Vlaamse filmproductie is onmogelijk buiten de ruimere Europese context.

Omgekeerd verzwakt de afwezigheid van Vlaanderen in het Europees verdrag de positie van de Vlaamse producenten. Zo kon bijvoorbeeld voor de Europese coproductie "*Villa des Roses*" het Vlaams meerderheidsaandeel niet gehandhaafd worden omdat het verdrag vereist dat de totale inbreng van coproducenten die gevestigd zijn in landen die geen partij zijn bij het verdrag, niet meer mag bedragen dan 30 % van de totale kosten van de productie. Met andere woorden, indien Vlaanderen het verdrag niet ratificeert, worden op termijn Europese coproducties met Vlaamse meerderheidsparticipatie erg bemoeilijkt, zoniet uitgesloten. Momenteel rijzen als gevolg van het niet ratificeren van het verdrag ook problemen bij de productie van de lange animatiefilm "*Jester Till*" (coproductie met Duitsland en Groot-Brittannië), met name voor wat de gelijkstelling met nationale films betreft.

Elke staat kan voorbehoud aantekenen bij artikel 2, vierde lid, waarin het verdrag ook toepasselijk wordt verklaard op bilaterale coproducties indien er tussen de beide partijen geen coproductieakkoord bestaat. Bovendien kan die staat zich het recht voorbehouden een maximale deelname vast te stellen die afwijkt van de 25 % die is vastgelegd in artikel 9, eerste lid, letter a. Geen enkel ander voorbehoud is mogelijk. De administratie Media adviseert evenwel een ratificering zonder voorbehoud.

De administratie merkt tenslotte op dat onderhavig verdrag enkel betrekking heeft op coproducties tussen staten (nl. lidstaten van de Raad van Europa en staten die het Europees Cultureel Verdrag ondertekenden). Coproducties tussen regio's zoals de Vlaamse en de Franse Gemeenschap (die overigens onderling nog geen coproductieakkoord hebben gesloten) maken niet het voorwerp uit van dit verdrag.

3. Procedureverloop

De Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde op 18 september 1996 het gemengde karakter (Federale Staat, Gemeenschappen en Gewesten) van het verdrag vast. Het verdrag bevat, gelet op de materie, vooral bepalingen die slaan op bevoegdheden van de Gemeenschappen. De artikels 7 (auteursrechten), 11 (toegang tot het grondgebied en verblijfsvergunningen) en 13 (export) bevatten federale bevoegdheden. Er worden ook bevoegdheden van de Gewesten uitgeoefend : zo bepaalt met name artikel 11 dat de nodige arbeidsvergunningen moeten worden afgeleverd.

De Vlaamse regering keurde op 13 juni 1996 het verdrag goed en verleende machtiging om het verdrag namens de Vlaamse Gemeenschap te ondertekenen. België heeft het verdrag ondertekend op 19 februari 1998. Bij deze ondertekening werd evenwel nagelaten ondertekeningsformule 3 te hanteren. Formule 3 is de formule die gebruikelijk is in het kader van de Raad van Europa. Het gaat om "één enkele handtekening met volmachten van alle betrokken overheden, in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van alle betrokken entiteiten onder de handtekening".

De Raad van State merkte dit op in zijn advies van 27 juni 2001 aan de Franse Gemeenschap. Dit advies stelde dat geen goedkeuringsdecreet kon worden aangenomen zolang de federale minister van Buitenlandse Zaken niet aan de partnerlanden uit

de Raad van Europa had laten weten dat het verdrag niet alleen het Koninkrijk België maar ook de constituerende entiteiten bond. Om die reden stuurde de permanente vertegenwoordiger van België bij de Raad van Europa op 27 juli 2001 een brief aan de secretaris-generaal van de Raad van Europa waarin hij meedeelde dat de ondertekening gevolgd had moeten worden door de bewoordingen "Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale". Alle lidstaten en ook de niet-lidstaten Wit-Rusland, Bosnië-Herzegovina, de Heilige Stoel, Monaco en Joegoslavië werden van deze mededeling op de hoogte gesteld met een schrijven van het secretariaat d.d. 11 september 2001. Ook op de elektronische verdragendatabank van de Raad van Europa werd deze verklaring opgenomen.

4. Advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State werd aangevraagd op 21 mei 2001 en verkregen op 26 juni 2001. Het bevat enkele legistische onderwerpen. Het betreft meer bepaald de noodzaak om naast het verdrag ook de bijlagen I en II goed te keuren, en de verwijzing naar de datum waarop het verdrag werd opengesteld voor ondertekening in plaats van naar de datum van de latere ondertekening door België. De tekst van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie werden in die zin aangepast.

II. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN VAN HET VERDRAG

Het Europees verdrag inzake cinematografische coproductie telt 22 artikels, verspreid over drie hoofdstukken, en twee korte bijlagen. De voornaamste bepalingen worden hier nader toegelicht.

1. Algemene bepalingen (Hoofdstuk I)

Artikel 1 beschrijft het doel van het verdrag als het bevorderen van de ontwikkeling van Europese cinematografische coproducties.

Artikel 2 bepaalt het toepassingsgebied van het verdrag : het regelt de betrekkingen tussen de Partijen op het gebied van multilaterale coproducties die hun oorsprong vinden op het grondgebied van de Partijen. Het gaat daarbij om :

- coproducties met minstens 3 coproductanten, gevestigd in 3 verschillende landen die partij zijn bij het Verdrag. Hierbij kan opgemerkt worden dat de toelating van zgn. “bipartites” (dit zijn coproducties met twee coproductanten, aangevuld met een distributeur uit een derde land) tot de steunmaatregelen van het Europees coproductiefonds “Eurimages” – dat optreedt onder het gezag van de Raad van Europa – een feitelijke verruiming van het verdrag betekent.
- indien ook producenten, die niet gevestigd zijn in één van de verdragspartijen, betrokken zijn bij een coproductie, mag hun gezamenlijke inbreng niet meer bedragen dan 30 % van de totale kosten van de productie.
- de bestaande bilaterale coproductieakkoorden blijven van toepassing op bilaterale coproducties. Bij multilaterale coproducties blijven zij geldig voorzover zij niet strijdig zijn met de bepalingen van het verdrag.
- indien er geen bilateraal coproductieakkoord is, wordt het verdrag ook toepasselijk gesteld op bilaterale coproducties tussen verdragspartijen. Elke partij kan bij deze clause echter een voorbehoud formuleren.

Artikel 3 definieert de in het verdrag gebruikte begrippen. Enkel Europese cinematografische werken in de betekenis zoals hier omschreven en die beantwoorden aan de voorwaarden die worden gesteld in Bijlage II van het verdrag, vallen onder het toepassingsgebied van het verdrag. Televisieproducties die niet bestemd zijn voor bioscoopvertoning vallen bijvoorbeeld buiten het bestek van dit verdrag.

2. Regels van toepassing op coproducties (Hoofdstuk II)

Artikel 4 stelt de cinematografische werken die binnen de werkingssfeer van het verdrag tot stand kwamen gelijk met nationale films voor wat betreft de toekenning van voordelen.

Artikel 5 behandelt de voorwaarden en de modaliteiten om de status van coproductie te verkrijgen. Aanvragen moeten worden ingediend bij de bevoegde nationale instanties overeenkomstig de procedure bepaald in bijlage I van het verdrag. Voor Vlaanderen wordt het Vlaams Audiovisueel Fonds gemachtigd de aanvragen voor de erkenning van de coproductiestatus goed te keuren.

Artikel 6 regelt de verhouding tussen de diverse coproductanten wat hun financiële inbreng betreft. In het geval van een multilaterale coproductie mag de kleinste inbreng niet minder dan 10 % en de grootste inbreng niet meer dan 70 % bedragen van de totale productiekost.

Artikel 7 garandeert elke coproductant de mede-eigendom van het oorspronkelijke beeld- en geluidsnegatief en het duplicatierecht.

Artikel 8 stelt dat in principe de creatieve, technische en artistieke inbreng van alle coproductanten evenredig moet zijn aan hun investering. Artikel 9 staat in bepaalde gevallen evenwel een louter financiële inbreng toe. Voorbehoud kan aangetekend worden bij de maximumgrens van 25 %.

Artikel 10 bepaalt dat er een algemeen evenwicht moet bestaan tussen de partijen, zowel wat betreft de draagwijdte van de investeringen als wat betreft de technische en artistieke deelname. Indien een verdragspartij na een redelijke periode vaststelt dat er sprake is van een onevenwichtigheid in haar betrekkingen op het gebied van coproducties met één of meer partijen, kan zij – met het oog op de instandhouding van haar culturele identiteit – weigeren haar goedkeuring te verlenen aan een volgende coproductie totdat het evenwicht in de cinematografische betrekkingen met die partij(en) hersteld is.

Artikel 11 regelt de toegang tot het grondgebied en de verblijfs- en arbeidsvergunningen voor technisch en artistiek personeel uit andere verdragspartijen die aan een coproductie deelnemen. Tevens staat elke partij de tijdelijke invoer en wederuitvoer toe van de noodzakelijke uitrusting.

Artikel 12 handelt over de verplichte vermelding van de coproducerende landen in de generiek en in het reclame- en promotiemateriaal.

Artikel 13 regelt de toewijzing bij uitvoer naar een land waar quota's gelden voor de invoer van cinematografische werken.

Artikel 14 laat de bevoegde overheid van een partij toe een definitieve versie in één van de talen van die partij te eisen. Voor België zal dit dus het Nederlands, het Frans of het Duits zijn. Overleg hierover tussen de bevoegde overheid van elke Gemeenschap is aangewezen.

Artikel 15 stelt de regels vast voor de vertegenwoordiging op internationale filmfestivals.

3. Slotbepalingen (Hoofdstuk III)

De artikelen 16 tot en met 22 bevatten de slotbepalingen. Krachtens artikel 17 treedt het verdrag in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een periode van drie maanden nadat 5 staten, waarvan 4 lidstaten van de Raad van Europa, het verdrag ratificeren. Dit was het geval op 1 april 1994. Voor staten die na die datum tot ratificering overgaan, treedt het verdrag in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum van ratificatie.

Artikel 18 regelt de toetreding van staten die geen lid zijn van de Raad van Europa en artikel 19 de territoriale toepassing van het verdrag. Zoals hierboven reeds werd vermeld, bepaalt artikel 20 dat voorbehouden enkel kunnen geformuleerd worden bij artikel 2, lid 4, van het verdrag alsook bij de bovengrens bepaald in artikel 9, eerste lid. Geen andere voorbehouden kunnen gemaakt worden. Artikel 21 regelt de opzegging van het verdrag door de partijen en artikel 22 de kennisgevingen.

4. Bijlagen

Bijlage 1 bepaalt de procedure voor aanvragen om aan een bepaald werk de status van cinematografische coproductie onder het verdrag toe te kennen. Bijlage 2 geeft de voorwaarden om een cinematografisch werk als Europees werk in de zin van artikel 3, derde lid, van het verdrag te beschouwen.

*De Vlaamse minister van Economie,
Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel
en Huisvesting,*

Jaak GABRIELS

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd
en Ambtenarenzaken,*

Paul VAN GREMBERGEN

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het Europees verdrag inzake cinematografische coproductie,
ondertekend in Straatsburg op 19 februari 1998

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het Europees verdrag inzake cinematografische coproductie, ondertekend in Straatsburg op 19 februari 1998, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Steve STEVAERT

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking,

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,

Johan SAUWENS

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media,

Dirk VAN MECHELEN

ONTWERP VAN DECREET

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd
en Ambtenarenzaken,*

DE VLAAMSE REGERING,

Paul VAN GREMBERGEN

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

*De Vlaamse minister van Economie,
Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel
en Huisvesting,*

Na beraadslaging,

Jaak GABRIELS

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het Europees verdrag inzake cinematografische coproductie en de bijlagen I en II, opgemaakt in Straatsburg op 2 oktober 1992, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 13 september 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL